

Ympäristövaliokunta

Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto EU:n uudesta vuoteen 2030 ulottuvasta metsästrategiasta

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto EU:n uudesta vuoteen 2030 ulottuvasta metsästrategiasta (E 106/2021 vp): Asia on saapunut ympäristövaliokuntaan mahdollisia toimenpiteitä varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- neuvotteleva virkamies Elina Warsta, maa- ja metsätalousministeriö
- ympäristöneuvos Maarit Loiskekoski, ympäristöministeriö
- professori Eeva Primmer, Suomen ympäristökeskus
- tutkimuspäällikkö Matleena Kniivilä, Luonnonvarakeskus
- tutkija Antti Mutanen, Luonnonvarakeskus
- professori Jaana Bäck, Suomen Luontopaneeli
- EU-metsäasioiden päällikkö Maija Rantamäki, Metsäteollisuus ry
- metsäjohtaja Marko Mäki-Hakola, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- suojeluasiantuntija Paloma Hannonen, Suomen luonnonsuojeluliitto ry

VALTIONEUVOSTON SELVITYS

Ehdotus

EU:n komissio antoi tiedonannon uudesta vuoteen 2030 ulottuvasta EU:n metsästrategiasta 16.7.2021 (COM(2021) 572 final). Strategia korvaa metsästrategian vuodelta 2013. Strategian tavoitteena on edistää tavoitetta vähentää EU:n kasvihuonekaasupäästöjä vähintään 55 % vuoteen 2030 mennessä.

Valiokunnan lausunto YmVL 20/2021 vp

Valtioneuvoston kanta

Metsästrategia on osa Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa, joka tähtää ilmastoneutraaliin talouteen ja kestäväan kasvuun EU:ssa. Suomen kantoja Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaan sekä ilmastoneutraaliustavoitteeseen liittyvästä oikeudenmukaisesta siirtymästä esitetään tarkemmin E-kirjeessä (E 61/2020 vp). Metsiin liittyviä tavoitteita on EU:n biodiversiteettistrategiassa vuodelle 2030, johon liittyvät Suomen kannat on esitetty E-kirjeessä (E 84/2020 vp). Uusiutuvien raaka-aineiden ja pakkausten merkitykseen liittyvät kannat löytyvät kiertotalouden toimintasuunnitelman E-kirjeestä (E 36/2020 vp). Puurakentamisen edistämiseen liittyvät Suomen kannat on esitetty Euroopan rakennusten perusparannusaallon E-kirjeessä (E 143/2020 vp). Kestävän rahoituksen taksonomian teknisiin arviointikriteereihin ja metsätalouden yksityiskohtaiseen säätelyyn liittyvät Suomen kannat on esitetty E-kirjeessä (E 85/2020 vp) ja kestävän rahoituksen ilmastokriteereihin liittyvään asetukseen tullaan ottamaan kantaa valmistelussa olevassa U-kirjelmässä. Uusiutuvan energian direktiivin muutoksiin ja LULUCF asetukseen tullaan ottamaan kantaa valmistelussa olevissa U-kirjelmissä.

Valtioneuvosto näkee EU:n metsästrategiassa paljon hyvää, ja joiltain osin strategian sisältö on haasteellinen. Metsiin liittyvät ilmasto- ja biodiversiteettinäkökulmat ovat hyvin mukana strategiassa ja metsästrategia on kytkeytynyt Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaan sekä EU:n biodiversiteettistrategiaan 2030. Tämä tukee Suomen hallitusohjelman ja hallituksen kestävyystiekartan tavoitteita erityisesti ekologisen kestävyuden osalta. Metsien ja metsäsektorin kokonaispotentiaali ja kestävyuden taloudelliset ja sosiaaliset ulottuvuudet olisivat kaivanneet vielä tasapainoisempaa lähestymistä strategiassa. Valtioneuvoston näkemyksen mukaan eri strategioiden tulisi edistää politiikkakohereensin toteutumista.

Tuetaan metsistä saatavia sosioekonomisia hyötyjä ja maaseutualueiden elinvoimaisuutta ja edistetään metsiin perustuvaa kestävä biotaloutta

Komission tavoin valtioneuvosto haluaa edistää puurakentamista sekä pitkäkestoisten puutuotteiden osuutta, mutta muistuttaa, että metsien hyvään ekologiseen tilaan perustuva metsätalous ja metsäsektori muodostavat kokonaisuuden, ja että metsiä käsiteltäessä syntyy erilaisia jakeita, joita voidaan käyttää eri tarkoituksiin. Metsäpohjainen bio- ja kiertotalous rakentuvat metsätalouden, metsästä saatavien tuotteiden ja palveluiden sekä ekosysteemipalveluiden resurssitehokkaan käytön varaan. Erilaisten lyhyt- ja pitkäikäisten puupohjaisten tuotteiden roolit tulisi tunnistaa ja nähdä osana kokonaisuutta nyt ja tulevaisuudessa. Puuraaka-ainepohjaiset tuotteet voivat korvata fossiilipohjaisia tuotteita. Ilmastonmuutoksen hillinnän kannalta on kuitenkin edelleen tarpeen kehittää puupohjaisia tuotteita elinkaaren ja korvaushyötyjen näkökulmasta. Lisäksi puupohjaiset tuotteet voivat olla tärkeitä yhteiskunnan eri toimintojen mahdollistamisessa. Puulla on Suomessa merkittävä rooli uusiutuvan energian tuotannossa.

Uusiutuvana, kierrätettävänä ja biohajoavana materiaalina puu tarjoaa ratkaisuja globaaleihin ympäristöongelmiin, kuten kertakäyttömuoveista aiheutuvaan merien saastumiseen, kun biomasan käytössä tunnustetaan ekologisen kestävyuden asettamat rajat. Uudet, innovatiiviset puupohjaiset tuotteet, prosessit ja palvelut ovat merkittävä kasvumahdollisuus Suomessa. On tärkeää, että teollisuuden toimintaedellytykset ja investointimahdollisuudet uuteen kestäväan tuotantoon säilyvät ja vahvistuvat.

Valiokunnan lausunto YmVL 20/2021 vp

EU:n metsien suojelu, ennallistaminen ja laajentaminen ilmastonmuutoksen torjumiseksi, biologisen monimuotoisuuden köyhtymisen torjumiseksi sekä sopeutumiskykyisten ja monimuotoisten metsäekosysteemien varmistamiseksi

EU:n vahva ilmasto- ja monimuotoisuuspolitiikka edistää Suomen ilmasto- ja monimuotoisuuspolitiikan toteuttamista. Valtioneuvosto on sitoutunut maa- ja vesielinympäristöjen sekä maaperän tilan parantamiseen ja on viime vuosina edistynyt ennallistamiseen liittyvän kokemuksen, tietotason ja toimeenpanon osalta.

EU-tasolla voidaan sopia yhteisistä tavoitteista, mutta jäsenmaiden on voitava valita tavoitteisiin sopivat keinot itsenäisesti. Suomen laajaa osaamista metsästrategian kysymyksistä on tärkeä käyttää EU-yhteistyössä hyväksi.

Strategiassa yhdistyvät sääntely- rahoitus ja vapaaehtoistoimet joiden oikeudellinen sitovuus ja velvoittavuus vaihtelevat.

Valtioneuvosto tarkastelee ja arvioi ehdotuksia myös toimivaltajaon näkökulmasta. EU:n perussopimuksissa ei ole määritelty oikeusperustaa EU:n yhteiselle metsäpolitiikalle. EU:lla on kuitenkin toimivaltaa ympäristö-, maatalous- ja energiasektoreilla, jotka joko suoraan tai välillisesti vaikuttavat metsiin. Valtioneuvoston EU-selonteossa otetun kannan mukaisesti metsäpolitiikan tulee olla jatkossakin EU:ssa kansallisen päätäntävällän piirissä, koska jäsenvaltiot ja niiden olosuhteet ovat erilaisia. Tästä periaatteesta on myös strategian ehdotusten jatkovalmistelussa pidettävä kiinni.

Sikäli kun komission ehdottama yhteismitallisten kansallisten metsästrategioiden laadinta ja seuranta sisältää uusia sitovia kriteerejä tai kynnyksarvoja metsien kestäväälle hoidolle ja käytölle, se voi tiedonannon perusteella sisältää toimivallan kaventumiseen viittaavia elementtejä. Valtioneuvosto tarkastelee kutakin ehdotusta perusteellisesti toimivaltajaon näkökulmasta, kun yksityiskohdat ovat selvillä.

Valtioneuvosto tukee nykyistä tiiviimmän politiikkakoherenssin varmistamista ja vahvistamista eri sektorien välillä EU:n politiikoissa seurantaa kehittämällä.

Komissio esittää uuden Lähempänä luontoa (Closer-to-nature) metsänhoito -sertifiointijärjestelmän perustamista. Komissio laatii parhaillaan aiheeseen liittyvää ohjeistusta, ja sertifiointi perustuisi julkisen tahon arvottamiin metsänhoitomenetelmiin.

Valtioneuvosto katsoo, että Lähempänä luontoa -sertifiointijärjestelmän toimeenpanosta ei ole saatavilla kattavia tietoja esimerkiksi järjestelmän toimeenpanon suhteen. Komission esitys vaikuttaisi nykyisten järjestelmien kanssa päällekkäiseltä ja tämä edellyttää lisäselvitystä ennen lopullista kannanmuodostusta.

Valtioneuvosto katsoo, että jäsenmaat ja niiden olosuhteet ovat erilaisia, ja jokaisella tulisi olla tieteeseen perustuvat kestävä metsänhoidon suositukset. Valtioneuvosto on korostanut selkeiden ja vakiintuneiden käsitteiden hyödyntämistä. Metsänhoidon kysymyksissä ja määritelmässä

Valiokunnan lausunto YmVL 20/2021 vp

tehtävän työn tulee hyödyntää olemassa olevia suosituksia metsien kestävästä hoidosta ja käytöstä.

Ilmastonmuutoksen hillintä edellyttää päästöjen vähentämisen lisäksi hiilivarastojen ja -nielujen pitkäjänteistä vahvistamista. Metsien sopeutumiskykyä ilmastonmuutokseen ja tuhoihin, sekä kykyä hillitä ilmastonmuutosta tulee edistää metsien kestävä hoidon ja käytön, metsien monikäytön sekä suojelun ja ennallistamisen avulla tukeutumalla tutkimukseen, tietoon ja seurantaan.

Aktiivisella ja oikea-aikaisella metsänhoidolla ja metsäluonnon monimuotoisuuden turvaamisella voidaan lisätä metsien sopeutumiskykyä ja ennaltaehkäistä metsätuhojen leviämistä. Ilmastonmuutokseen liittyvä kohonnut riski tuhojen esiintymiseen, esimerkiksi myrsky- ja hyönteistuhot sekä metsäpaloriski voivat vaarantaa metsien nieluvaikutuksen.

Uusien metsien kestäväan hoitoon ja käyttöön liittyvien kriteerien ja indikaattorien tulisi perustua tieteelliseen tietoon ja yleiseurooppalaisen FOREST EUROPE -metsäministeriprosessissa tehtävälle työlle. Yksityiskohtaisten kynnyksarvojen, jos niitä halutaan laatia, tulee perustua parhaaseen olemassa olevaan tietoon ja niistä tulee voida päättää kansallisella tasolla. Kansainvälisen metsäraportoinnin harmonisoimiseksi on tehty pitkäjänteistä työtä. Valtioneuvosto toteaa, että EU:n tulisi osaltaan edistää tätä työtä ja erityisesti raportointia.

Geneettisen tason suojelu on nostettava lajien ja erilaisten elinympäristöjen suojelun rinnalle. Metsäpuiden ja metsälajien geenivarojen suojelulla ja kestäväällä käytöllä ja siihen liittyvällä tutkimuksella on tärkeä rooli myös metsien ilmastonmuutokseen sopeutumisessa.

Metsitettävät alueet tulee voida määrittää kansallisesti, jotta alueiden valikoinnissa säilyy ymmärrys kohteiden sopivuudesta ja vaikutuksista ympäristöön, esimerkiksi kulttuurisesti ja metsäluonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaita avoimia elinympäristöjä ei tule metsittää. Metsitettyjen alueiden taloudellinen merkitys tulee myös huomioida.

Strategian ennallistamistavoitteet kohdistuvat erityisesti hiilirikkaisiin ekosysteemeihin, joilla on synergiahyötyjä vesien ja luonnon monimuotoisuuden tilaan. Valtioneuvosto ymmärtää tarpeen kehittää hiilirikkaiden suometsien ja turvemaiden kestävä hoitoa ja käyttöä, ja haluaa korostaa turvemaiden metsätalouden merkitystä koko yhteiskunnalle ja alueellisesti.

Valtioneuvosto pitää hyvänä huomioita rahoituskehyksen tärkeydestä metsänomistajien toimien mahdollistajana, ja muistuttaa, että tavoiteltujen toimien edistäminen tulee huomioida mm. valtiontukisuuntaviivojen uudistamisessa ja EU-rahoituksen kohdentamisessa.

Metsien strateginen seuranta, raportointi ja tiedonkeruu

Valtioneuvosto on sitoutunut toimittamaan tilastotietoa EU-prosesseihin sekä kansainvälisiin metsiin liittyviin prosesseihin, mutta tarpeetonta hallinnollista taakkaa päällekkäisistä raportoinneista on vältettävä. Raportoinnin tulisi palvella mahdollisimman hyvin eri sektoreiden tarpeita. Valtioneuvosto haluaa muistuttaa, että toimitettavan tiedon ei tule olla paikkatietoon sidottua siten, että yksityisyys, omaisuudensuoja ja yksityiskohtaisesti pysyviin koeloihin perustuva tiedonkeruujärjestelmä valtakunnan metsien inventoinnissa vaarantuvat.

Valiokunnan lausunto YmVL 20/2021 vp

Valtioneuvosto tukee tietopohjaista päätöksentekoa, ja edistää metsävaratiedon avointa saatavuutta. Metsien tilasta kertovan tiedon tulisi olla helposti saatavilla, ja yhteistyötä raportoinnin harmonisoimiseksi tulee jatkaa. Tiedonkeruun ja analysoinnin tulee perustua kansallisiin metseinventointeihin sekä muuhun metsäntutkimukseen mukaan lukien monimuotoisuustutkimus.

Strategia ehdottaa EU:n laajuista metsien seurantakehystä. Valtioneuvoston mielestä komission olisi tärkeää tunnistaa olemassa olevien kansallisten metsäohjelmien tai –strategioiden rooli metsiin liittyvien tavoitteiden edistämässä. Jäsenmaat voivat tukea toisiaan parhaiden käytänteiden vaihtamisessa näiden metsäohjelmien tai -strategioiden valmistelussa ja toteutuksessa ja samalla tehdä kansallisia metsiin liittyviä tavoitteita tunnetuksi laajalti.

Osallistava ja johdonmukainen EU:n metsähallinto

Valtioneuvosto kannattaa komission pyrkimyksiä edistää eri pääosastojen alla toimivien työryhmien yhteistyötä ja vähentää siiloutumista. Valtioneuvosto kannattaa rakenteiden kehittämistä politiikkakoherenssin parantamiseksi, mutta suhtautuu varauksella esitykseen yhdistää nykyiset työryhmät sellaisenaan. Valtioneuvosto toivoo, että strategian esittämien haasteiden ratkaisemisessa tarvittavien rakenteiden kehittämisessä huomioidaan jäsenmaiden edustajista koostuvan Pysyvän metsäkomitea keskeinen, toiminnallinen ja kokonaisvaltainen rooli.

On tärkeää, että metsiin liittyviä eri näkökulmia käsitellään tasapainoisesti ja kokonaisvaltaisesti, eikä työryhmistä muodostu suuren kokonsa vuoksi ainoastaan tiedotuskanavia, jolloin jäsenmaiden ja komission yhteinen työskentely vähenisi entisestään.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

EU:n metsästrategian tavoitteena on osana vihreän kehityksen ohjelmaa edistää kestävä metsätaloutta kokonaisvaltaisesti ja synergiassa ilmasto- ja biodiversiteettitavoitteiden kanssa. Valiokunta yhtyen valtioneuvoston kantaan pitää strategian lähtökohtia ja tavoitteita kannatettavina ja tärkeinä. Ilmastonmuutoksen edetessä metsien rooli hiilinieluna kasvaa ja lisää tarvetta kehittää metsiin vaikuttavia politiikkatoimia johdonmukaisesti. Ilmastonmuutos myös vaikeuttaa luonnon monimuotoisuuteen liittyvien tavoitteiden toteuttamista, mikä korostaa tarvetta huolehtia siitä, että EU:n politiikat edistävät samanaikaisesti myös Euroopan luontopääoman ekologisen hyvän tilan säilyttämistä ja ennallistamista. Tämän johdosta on selvää, että strategiassa painotetaan aikaisempaa enemmän metsien taloudellisen hyödyntämisen sijaan metsiin kohdistuvien eri tavoitteiden yhteensovittamista. Ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi on huolehdittava metsien sopeutumis- ja palautumiskyvyn ylläpitämisestä sekä metsistä riippuvaisten lajien monimuotoisuuden säilyttämiseksi että taloudellisen toiminnan perustana. Strategia tukeekin myös kansallisia toimia luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen pysäyttämiseksi.

Valiokunta korostaa vastaavasti kuin EU-selonteosta antamassaan lausunnossa (YmVL 9/2021 vp) metsien monipuolista merkitystä Suomelle niin talouden, työllisyyden kuin virkistyskäytön ja luonnon monimuotoisuuden näkökulmasta. EU:n perussopimuksissa ei ole määritelty oikeusperustaa EU:n yhteiselle metsäpolitiikalle, mutta pidemmällä aikavälillä metsien ja laajemmin maankäyttösektorin nielujen merkitys ilmastotavoitteiden saavuttamisessa kasvaa ja on odotetta-

Valiokunnan lausunto YmVL 20/2021 vp

vissa, että EU-tason sääntely ja politiikkatoimet tällä alalla edelleen lisääntyvät, vaikka metsäpolitiikka on lähtökohtaisesti kansallisessa päätösvallassa. EU:lla on kuitenkin toimivaltaa ympäristö-, maatalous- ja energiasektoreilla, jotka joko suoraan tai välillisesti vaikuttavat metsiin.

Valiokunta korostaa aikaisemman linjansa mukaisesti (YmVL 13/2021 vp), että Suomen tulee metsäpolitiikan kansalliseen päätäntävaltaan kuulumisen ohella tuoda aktiivisesti esiin ratkaisuja, joilla alueelliset ja jäsenmaakohtaiset erityispiirteet voidaan ottaa huomioon. Suomella on korkea metsäosaamista, maailman parhaimpiin kuuluva tietopohja metsistä ja vahvaa näyttöä kestävästi tuotetun biomassan tuottajana. Myös markkinoiden vaatimukset metsäbiomassan kestävyuden osoittamiseen ovat voimistuneet nopeasti, ja siten on selvää, että maat ja toimijat, jotka pystyvät vastaamaan vaatimukseen, saavat edelläkävijän hyödyt globaaleilla markkinoilla. Valiokunta toteaa, että Suomi onkin toiminut aktiivisesti, sillä osin ristiriitaistenkin tavoitteiden yhteensovittaminen on haastavaa ja edellyttää yhteistä ymmärrystä jäsenmaiden erilaisista olosuhteista, lähtökohdista ja edellytyksistä hoitaa ja hyödyntää metsiä. Tavoitteiden tulee olla EU-tasolla yhteiset, mutta keinoja tulee valita ja soveltaa erilaiset olosuhteet huomioon ottaen.

Metsästrategiassa linjataan monipuolisesti metsiä koskevia tavoitteita, mutta strategiatasoisena ohjelmana se pysyy yleisellä tasolla ja sisältää varsin vähän konkreettisia toimia tavoitteiden saavuttamiseksi. Myös monet strategiassa käytetyt käsitteet määritellään tarkemmin vasta myöhemmin. Strategiassa kuitenkin viitataan useissa kohdissa valmisteltavana olevaan lainsäädäntöön, jota kautta sitovampaa sääntelyä on tarkoitus antaa. Lainsäädäntöhankkeita ovat esimerkiksi LULUCF-asetuksen ja uusiutuvan energian direktiivin uudistaminen sekä taksonomia-asetuksella annettavat tekniset kestävyyskriteerit. Valiokunta korostaakin valtioneuvoston tavoin tarvetta varmistaa ja vahvistaa politiikkajohdonmukaisuutta ja tulevan sääntelykokonaisuuden hallintaa. Metsästrategia tunnistaa kaikki kestävä metsätalouden osa-alueet, mutta vasta valmisteltavana olevassa lainsäädännössä määritellään tulevia velvoitteita yksityiskohtaisemmin.

Metsästrategiassa nostetaan hyvin esille myös metsistä saatavat sosioekonomiset hyödyt, sekä maaseutualueiden elinvoimaisuuden ylläpitämiseen ja metsiin perustuvan kestävä biotalouden kehittämiseen liittyvät näkökulmat. Valiokunta korostaa johdonmukaisen ja vaikuttavan kehittämistyön edellyttävän tieteellistä tietoa ja pitkäjänteistä seuranta. Suomessa on ainutlaatuisen korkeatasoista ja pitkäaikaista tiedonkeruuta ja metsien tilan seurantatietoa, joten metsästrategia tarjoaa tilaisuuden nostaa muiden maiden tiedon tasoa ja edistää tietoon perustuvaa päätöksentekoa. Edelläkävijänä Suomi hyötyy yhteisen tietojärjestelmän edistämisestä, sillä näin voidaan parantaa mahdollisuuksia saada vertailukelpoisia ja luotettavia tietoja muista jäsenmaista. Myös tutkimus- ja kehityspanokset erityisesti puurakentamisen lisäämiseksi ja metsäteollisuuden uusiin tuotteisiin tähtäävä T&K-toiminta luovat edellytyksiä kehittää kestävä biotaloutta. Metsästrategiassa korostetaan puurakentamista ja pitkäkestoisten puutuotteiden merkitystä fossiilipohjaisten tuotteiden korvaajana, mutta myös sitä, että lyhytikäisilläkin puupohjaisilla tuotteilla on oma roolinsa erityisesti vastaavien fossiilipohjaisten tuotteiden korvaamisessa. Ehdotetut käytännön toimet koskevat kuitenkin ainoastaan puurakentamisen edistämistä. Valiokunta korostaa valtioneuvoston tavoin, että uudet innovatiiviset, fossiilisia korvaavat puupohjaiset tuotteet, prosessit ja palvelut ovat tärkeitä kestäväan tuotantoon tähtäävien investointimahdollisuuksien säilyttämiseksi ja vahvistamiseksi. Innovaatiotoiminnan rahoitukseen on tarpeen kiinnittää huomiota tavoitteiden edistämiseksi.

Valiokunnan lausunto YmVL 20/2021 vp

Valiokunta toteaa, että metsästrategiassa nostetaan esiin erilaisia kannustuskeinoja monimuotoisuuden edistämiseksi. Strategiassa esimerkiksi kannustetaan jäsenvaltioita erityisesti kansallisten tarpeidensa mukaan luomaan ekosysteemipalvelujen maksujärjestelmä metsänomistajille ja metsien hoitajille kustannusten ja tulonmenetysten kattamiseksi vastaavalla tavalla kuin esimerkiksi kansallisissa järjestelmissä, joista nostetaan esiin Suomen METSO-ohjelma (s. 19). Suomen kannattaakin esittää EU:n tutkimus- ja kehittämisohjelmissa ja muissa rahoitusinstrumenteissa, että rahoitusta suunnattaisiin erityisesti kestävyttä edistävän innovatiivisen kannustavan sääntelyn kehittämiseksi ja pilotoimiseksi.

Komissio ehdottaa ohjauskeinojen kehittämistä toimintaympäristön nopean muuttumisen vuoksi. Valiokunta katsoo, että ilmastonmuutosta, kiertotaloutta ja luonnon monimuotoisuutta koskevat uudet tavoitteet sekä uudenlaisten metsätuotteiden kysyntä edellyttävät myös ohjauskeinojen uudistamista. Sertifiointi on yksi mahdollinen keino, kuten strategiassa esitetty luonnonläheinen metsänhoidon sertifiointijärjestelmä (Closer to nature, lähempänä luontoa -sertifiointi), jonka tavoitteena olisi erityisesti monimuotoisuuden parempi huomioon ottaminen. Valiokunta toteaa, että rinnakkaiset ja päällekkäiset ohjauskeinot eivät välttämättä edistä tavoitteita tehokkaasti ja toimivampaa voisi olla nykyisin käytössä olevien ohjauskeinojen kehittäminen. Valiokunta pitää tarpeellisena erilaisten ohjauskeinojen aktiivista arviointia, kokeilua ja pilotointia osana EU:n tutkimus- ja kehittämistoimintaa. Tavoitteena tulee olla sellaisten ohjauskeinojen valinta, joilla voidaan saavuttaa yhteiset tavoitteet joustavasti ja tehokkaasti erilaisissa olosuhteissa.

Metsien ekologista tilaa, niiden kykyä sopeutua ilmastonmuutokseen sekä sitoa ja varastoida hiiltä voidaan parantaa metsänhoitomenetelmiä ja talousmetsien luonnonhoitoa kehittämällä sekä ennallistamalla ja suojelulla. Metsien kokonaiskestävä käyttö ja metsien monimuotoisen rakenteen turvaaminen edellyttävät kullekin kasvupaikalle soveltuvan metsänhoitotavan valintaa. Esimerkiksi avohakkuiden kieltäminen kokonaan (mitä metsästrategiassa ei ehdoteta) edellyttäisi siirtymistä sellaisiin metsänkasvatuksen menetelmiin, joiden vaikutuksia ei vielä riittävästi tunneta, eikä siten voida arvioida niiden vaikutusta metsien käytön kokonaiskestävyyteen pitkällä aikavälillä. Toisaalta jatkuva kasvatus ja metsien kiertoajan pidentäminen voivat olla keinoja parantaa varsinkin turvemaiden talousmetsien kasvihuonekaasutasetta ja samalla metsien nettohiilinielua. Turvemaiden Suomessa metsätaloudellista merkitystä koko yhteiskunnalle ja varsinkin alueellisesti, joten niiden metsänhoitomenetelmien kehittämiseen ja ennallistamiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Valiokunta korostaa tarvetta monipuolistaa käytettyjä metsänhoitomenetelmiä tukeutuen tieteelliseen tietoon ja olemassa oleviin suosituksiin metsien kestävästä hoidosta ja käytöstä. Koska jäsenvaltiot ja niiden olosuhteet ovat erilaisia, tulee erilaiset kynnysarvot ja tavoitetasot liittyen esimerkiksi kestävä metsätalouden määritelmään tai luonnonläheisempään metsänhoitoon määrittää ottaen huomioon metsien erilaisuus.

Valiokunta pitää hyvänä metsästrategian pyrkimystä politiikkakoherenssiin metsien osalta, koska se edistää pyrkimystä lisätä eri politiikka-alojen yhteistyötä. Rakenteiden kehittämisen tulee tapahtua niin, että eri näkökulmia voidaan tarkastella kokonaisvaltaisesti ja tasapainoisesti.

VALIOKUNNAN LAUSUNTO

Ympäristövaliokunta ilmoittaa,

Valiokunnan lausunto YmVL 20/2021 vp

että se yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan korostaen edellä esitettyjä näkökohtia.

Helsingissä 20.10.2021

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Juha Sipilä kesk
varapuheenjohtaja Tiina Elo vihr
jäsen Petri Huru ps
jäsen Emma Kari vihr
jäsen Mai Kivelä vas
jäsen Hanna Kosonen kesk
jäsen Johan Kvarnström sd
jäsen Sheikki Laakso ps
jäsen Niina Malm sd
jäsen Kai Mykkänen kok
jäsen Mikko Ollikainen r
jäsen Mauri Peltokangas ps
jäsen Saara-Sofia Sirén kok
jäsen Katja Taimela sd
jäsen Ari Torniainen kesk

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marja Ekroos

Valiokunnan lausunto YmVL 20/2021 vp Eriävä mielipide

Eriävä mielipide

Perustelut

Euroopan komissio antoi vuoteen 2030 tähtäävän Fit for 55 -pakettinsa heinäkuussa. Varsinainen ehdotusten käsittely sekä EU:ssa että eduskunnassa käynnistyy syyskauden alkaessa, eli juuri nyt. Strategiassa ehdotetuilla sitoumuksilla ja toimilla edistetään EU:n kasvihuonepäästöjen vähentämistä koskevan tavoitteen saavuttamista. Täten tavoitteena on vähentää kasvihuonepäästöjä vähintään 55 % vuoteen 2030 mennessä. Strategia korvaa vuonna 2013 hyväksytyt ja vuonna 2018 arvioitun EU:n metsästrategian. Kyseessä on näin ollen komission tiedonanto, johon ei vielä tässä vaiheessa sisälly lainsäädäntöehdotuksia, ainoastaan maininta tulevista lainsäädäntöehdotuksista ennallistamiseen ja metsäraportointiin liittyen. Kuitenkin strategian mukaan metsien panokseen eli Euroopan vihreän kehityksen tavoitteisiin, kuten strategiassa esitetään, mukaan luettuina ilmasto, monimuotoisuus ja kestävä biotalous, tarvitaan osallistavampaa ja koordinoitumpaa EU:n metsänhallintorakennetta, joka huomioi kaikki EU:n uuden metsästrategian tavoitteet ja niiden väliset yhteydet. Komissio ehdottaa EU:n metsänhallintojärjestelmää ja monia muita tiukempia toimia Euroopan metsien seuraamiseen ja suoranaiseen hallintointiin. Niin ikään, tässä omassa strategiassaan komissio korostaa jo voimassa olevien EU-säädösten täytäntöönpanon tehostamista. Näistä esimerkkeinä strategiassa esiintyvät luonto- ja lintudirektiivi, jolla säädetään metsien elinympäristöjen sekä metsiin liittyvien eläin- ja kasvilajien säilyttämisestä, ympäristövastuuta koskeva direktiivi, joka edellyttää metsien elinympäristöihin liittyvien ympäristövahinkojen ehkäisemistä ja korjaamista, sekä ympäristörikosdirektiivi, joka kieltää toimia, jotka aiheuttavat vahinkoa suojelluille metsille.

Perussuomalaisten valiokuntaryhmä sekä eduskuntaryhmä näkevät, että muiden muassa edellä olevat toimenpiteet voivat vaarantaa koko suomalaisen metsätalouden ja sen hallinnoinnin toden teolla. Näin siksi, koska strategia sisältää runsaasti metsien hoitoon, käyttöön, suunnitteluun, hallintoon ja seurantaan liittyviä yksityiskohtia, ja näin ollen komissio näyttää jopa tarkoituksellisesti unohtavan jäsenmaiden toimivallan metsäasioissa. Tätä Suomen ei Perussuomalaisten mielestä tule hyväksyä. Samaten näemme, että metsäpolitiikan tulee olla jatkossakin kansallisen päätöksenteon piirissä. Täten on erittäin tärkeätä huolehtia siitä, ettei metsästrategian pohjalta valmistavilla esityksillä siirretä toimivaltaa komissiolle.

Edelleen kannamme huolta sekä valiokuntaryhmänä että eduskuntaryhmänä siitä, että unionilla on tällä erää laaja pyrkimys rajoittaa metsien käyttöä. Metsästrategia olisi voinut parhaimmillaan olla vahva linjausdokumentti metsien käytön puolesta. Nyt Suomen metsätalous on vakavasti uhattuna esimerkiksi kestävä metsätalouden rahoituksen taksonomian kautta.

Toisaalta valiokuntaryhmämme pelkää myös sitä, että jatkossa lisääntyvä yksityiskohtainen ohjaus ja säätely metsätalouteen ja puun käyttöön liittyen voi nostaa hallinnollisia ja metsänomistajan kustannuksia ja vaikuttaa jopa puun saatavuuteen ja metsänhoidollisten toimenpiteiden kannattavuuteen ja tätä kautta metsäsektorin toimintaympäristön ennakoitavuuteen. Tämä voi vaikeuttaa uusien investointien saamista sektorille. Tätä edellä mainittua kehitystä me Perussuomalaiset emme voi kannattaa.

Valiokunnan lausunto YmVL 20/2021 vp
Eriävä mielipide

Kolmanneksi haluamme muistuttaa myös siitä tosiasiaista, että jatkossa tulee edelleen huolehtia siitä, jotta maamme teollisuuden toimintaedellytykset säilyvät ja jopa vahvistuvat. Tällä käsitte-lyssä olevalla esityksellä näin ei tule käymään.

Niin ikään valiokuntaryhmänä haluamme korostaa sitä, että metsästrategian esitykset kestävän rahoituksen taksonomiasta sekä uusiutuvan energian direktiivistä sisältävät päällekkäistä ja keskenään ristiriitaista ohjausta, eivätkä ne täten edistä päätöksenteon ennakoitavuutta tai metsäteollisuuden investointihalukkuutta juuri lainkaan.

Lopuksi haluamme tuoda esiin sen, jotta Suomen tulee nyt varmistaa sekin, että kestävän metsäteollisuuden sivuvirroista tuotantoprosessin yhteydessä tuotetulla uusiutuvalla energialla on keskeinen rooli myös jatkossa sekä maamme että EU:n energiaomavaraisuuden turvaamisessa.

Mielipide

Edellä olevan perusteella esitämme,

että valiokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Helsingissä 20.10.2021

Mauri Peltokangas ps
Petri Huru ps
Sheikki Laakso ps